

Начало>Предприемане на съдебни действия>Европейския съдебен атлас по гражданскоправни въпроси>

Европейска заповед за заповор на банкови сметки

Европейска заповед за заповор на банкови сметки

Франция

Член 50, параграф 1, буква а) — Съдилища, компетентни да издават европейска заповед за заповор на банкови сметки

Съдия-изпълнител (*juge de l'exécution*) в окръжен съд (*tribunal de grande instance*). Когато кредитор е получил автентичен (заверен) документ, съдия-изпълнителят в окръжния съд е този, който има компетенция да издаде европейска заповед за заповор на банкови сметки.

Член 50, параграф 1, буква б) — Орган, определен за компетентен да получава информация за сметката

Съдебен изпълнител (*huissier de justice*).

Член 50, параграф 1, буква в) — Методи за получаване на информация за сметката

Съдебният изпълнител е оправомощен да извършва справки в регистър, наречен Ficoba, в който се съдържат всички банкови сметки с титуляри физически лица на територията на Франция.

Прилага се член 14, параграф 5, букви а) и б): при поискване от органа, оправомощен да събира информация, банките са задължени да посочат дали длъжникът е титуляр на сметка в съответната банка; органът има право на достъп до съответната информация, когато тази информация се съхранява от публични органи или администрации и е вписана в регистри или се съхранява в друга форма.

Според френското законодателство достъп до информация за сметките на длъжника се разрешава едва когато кредиторът е получил изпълнителен лист (членове L. 152-1 и L. 152-2 от Кодекса на гражданското изпълнително производство (*code des procédures civiles d'exécution* — CPCE).

Регистърът Ficoba (национален регистър на банковите и подобни сметки, *Fichier national des comptes bancaires et assimilés*) е създаден през 1971 г. и се води от Главна дирекция „Публични финанси“ (*Direction Générale des Finances Publiques*). В него са включени всички видове сметки (банкови сметки, сметки в пощенски клонове, в спестовни каси и др.) и чрез него на упълномощените лица се предоставя информация относно сметките на дадено физическо или юридическо лице.

При откриването на сметка тя се вписва в регистъра. Финансовата институция уведомява титуляра, че новата сметка ще бъде регистрирана във Ficoba. В декларациите за откриване, закриване или промяна на сметка се посочва следната информация:

наименованието и адресът на институцията, в която се поддържа сметката;

номерът, видът и характеристиките на сметката;

датата и естеството на декларираната операция (откриване, закриване или промяна на сметката);

фамилно и лично име, датата и мястото на раждане и адресът на титуляра на сметката и, в случай на еднолични търговци — техният номер SIRET (идентификационна система с регистър на търговските обекти — *système d'identification du répertoire des établissements*);

в случай че става дума за юридическо лице — име, правна форма, номер SIRET и адрес.

Регистърът не предоставя информация относно извършените по сметката трансакции или нейното салдо.

Вписването в регистъра се извършва от Главна дирекция „Публични финанси“ след получаване на декларацията, направена от банката, която е открила, променила или закрила сметката. Подробностите относно гражданското състояние на физическите лица се удостоверяват от INSEE (Национален институт по статистика и икономически науки, *Institut national de la statistique et des études économiques*); данните на юридическите лица се удостоверяват и актуализират от Главна дирекция „Публични финанси“ чрез системата Sirene (национална система за идентификация и регистрация на предприятия и техните обекти, *Système national d'identification et du répertoire des entreprises et de leurs établissements*).

Намиране на съдебен изпълнител

Член 50, параграф 1, буква г) — Съдилища, в които може да бъде подадена жалба срещу отказ за издаване на европейската заповед за заповор на банкови сметки

Апелативният съд (*Cour d'appel*)

Член 50, параграф 1, буква д) — Органи, определени като компетентни за получаването, предаването и връчването на европейска заповед за заповор на банкови сметки и други документи

Съдебният изпълнител

Член 50, параграф 1, буква е) — Орган, компетентен да изпълни европейската заповед за заповор на банкови сметки

Съдебният изпълнител

Член 50, параграф 1, буква ж) — До каква степен върху съвместните сметки и върху сметките на упълномощени лица може да бъде налаган заповор

Когато заповорираната банкова сметка е обща, трябва да бъде уведомен всеки от нейните титуляри. Ако самоличността и адресът на титулярите на общата банкова сметка не са известни на съдебния изпълнител, той моли банката да уведоми титулярите относно заповора на сметката и предявените суми, за да може, когато е уместно, те да упражнят своите права по отношение на сметката, и по-специално, да получат освобождаване на техния дял от съвместната сметка, ако се касае за неделими суми.

Срокът, в който даден титуляр на обща сметка може да оспори мярката, започва да тече от момента на уведомяването му за наложения заповор върху сметката.

Член R. 162-9 от Кодекса на гражданското изпълнително производство (КГИП) предвижда, че когато доходът и заплатата на един от съпрузите в съпругеска имуществена общност (*communauté des biens*) се превеждат по сметка, която може да е обща банкова сметка, и тази сметка бъде заповорирана с цел обезпечаване на дълг, натрупан от другия съпруг, то на първия съпруг незабавно се предоставя сума, равна на дохода и заплатата, изплатени в месеца преди налагането на заповора, или сума, равна на средния месечен доход и заплатата, платени през дванадесетте месеца преди налагането на заповора — в зависимост от предпочитанията на получателя.

Задължение на кредитора, в чиято полза се налага заповор, е да установи дохода на длъжника по сметката, която иска да се заповорира. Разбира се, сметката може да бъде заповорирана изцяло, дори и да е обща, ако се захранва единствено от доходите на длъжника.

Понятието „сметка на пълномощник“ (*compte de mandataire*) не съществува във френското законодателство.

Общият принцип относно залозите (*principe du droit de gage général*) забранява запорирането на банкови авоари, които длъжникът владее от името и за сметка на трето лице и които не принадлежат лично на длъжника или са му поверени за пазене.

Ако средствата са депозирани в специална сметка, поддържана от професионалист (лице, действащо в професионално качество), и несъмнено може да се докаже, че са собственост на трети лица, тези средства не могат да бъдат запорирани от кредиторите, независимо че професионалистът е титуляр на сметката и единственото лице, което може да поиска връщане на средствата. Това важи за сумите, депозирани от нотариус (*notaire*) по специална сметка към Службата за депозит и консигнация (*Caisse des dépôts et consignations*), от агент по недвижими имоти или от домоуправител.

Член 50, параграф 1, буква з) — Правила, приложими за суми, освободени от заповед

Във френското законодателство съществуват два механизма с една и съща цел, които обаче функционират по различен начин: салдо по несеквестируема банкова сметка (*solde bancaire insaisissable*), която не подлежи на заповед; и прехвърляне на несеквестируемост (*report d'insaisissabilité*), за което се изисква молба от длъжника и доказателство, че сметката е защитена с несеквестируеми суми.

1) Салдо по несеквестируема банкова сметка

Съгласно член L.162-2 от КГИП, когато длъжникът е физическо лице, банката трябва да му предостави в наличност сума за издръжка, не по-голяма от кредитното салдо по сметката или сметките в деня на запориране и равна на минималния базов доход (*RSA socle*), който представлява фиксирана сума за един бенефициер, както е описано в член L. 262-2 от Кодекса за социалното подпомагане и семействата (*Code de l'action sociale et des familles*), възлизаща съгласно постановление 2016-538 от 27 април 2016 г. на 524,68 евро.

Съгласно член R. 162-2 от Кодекса не е нужно длъжникът да поиска прилагане на този механизъм: банката незабавно го информира, че сумата, която не подлежи на запориране, е налична за негово ползване. Когато са налице няколко сметки, на длъжника могат да бъдат предоставени за ползване средства от всички кредитни салда, като сумата се изтегля първо от текущите сметки. Банката също така уведомява незабавно съдебния изпълнител за средствата, предоставени за ползване на длъжника и за сметката или сметките, по които тези средства се съхраняват. В случай на запориране на сметки, открити в различни банки, съдебният изпълнител установява третата страна/страни, която трябва да предостави „минималния базов доход“ (*RSA bancaire*) за ползване от страна на длъжника, и определя как да стане това.

Съгласно член R. 162-3 от Кодекса тази сума се заделя за длъжника за период от един месец след запорирането.

2) Прехвърляне на несеквестируемост

Подаването на заявление от страна на длъжника за прехвърляне на несеквестируемост има смисъл, само ако сумите, които иначе са несеквестируеми, надвишават сумата по несеквестируемостта на банково салдо.

Съгласно член L.112-4 от КГИП несеквестируемите суми, кредитирани по дадена банкова сметка, остават несеквестируеми. Член R. 112-5 от Кодекса гласи, че когато по дадена сметка е кредитирана сума, която е частично или изцяло несеквестируема, то несеквестируемостта се прехвърля към салдото по сметката до размера на въпросната несеквестируема сума.

Член R. 162-4 от същия Кодекс гласи, че „когато несеквестируемите суми биват кредитирани на редовни интервали, като надници, пенсия или суми, изплащани във връзка със семейни помощи или помощи за безработица, титулярът на сметката може, при предоставяне на доказателство за произход на средствата, да поиска те да му бъдат предоставени незабавно с изключение на сумите, дебитирани по сметката след последното плащане на несеквестируема сума.“ Това се отнася до два вида суми: изцяло несеквестируеми доходи като минималния базов доход; и доход, който може да се запорира само до степента и съгласно правилата за запориране на доходи, установени в Кодекса на труда (*Code du travail*).

Касационният съд (*Cour de cassation*) е постановил, че несеквестируемостта обхваща всички суми от този род, натрупани по банковата сметка, не само последното извършено плащане (Касационен съд (Второ гражданско отделение), 11 май 2000 г., № 98.11-696). На практика това правило трудно може да се приложи, когато сметката се охранява и от плащания, които изцяло или частично подлежат на заповед.

При определяне на сумата, обхваната от прехвърлянето на несеквестируемост не се взимат под внимание предстоящите трансакции, уредени в рамките на 15 дни след налагането на заповед (втори параграф от член R. 162-4 от КГИП).

По всяко време длъжникът може да заяви несеквестируемите суми да му бъдат предоставени за ползване, дори преди изтичане на 15-дневния срок за уреждане на предстоящи трансакции; сумите незабавно биват прехвърлени към него. Кредиторът няма да бъде уведомен, че средствата са предоставени, ако не е подал искане за плащане: след внасянето на искането той разполага с 15 дни за оспорване на сумата, предоставена на длъжника, както и на вписването в сметките (последно изречение от член R. 162-4 от КГИП).

По отношение на несеквестируемите суми, натрупани от средства, които се кредитират еднократно (*créances instantanées*), член R. 162-5 от КГИП гласи, че длъжникът може, при доказване на произхода на средствата, да поиска те да му бъдат предоставени незабавно, без сумите, дебитирани по сметката след датата, на която е отразено кредитирането. Такъв тип средства са например закъснели заплати (*rappel de salaires*) или помощ при смърт (*capital-décès*) (несеквестируеми съгласно член L.361-5 от Кодекса за социално осигуряване (*Code de la sécurité sociale*)). Тези суми не се предоставят преди изтичане на 15-дневния срок за уреждане на предстоящи трансакции, посочен в член L. 162-1 от КГИП. Длъжникът винаги може да поиска от съдия-изпълнител да разпорежи запорирани суми да бъдат освободени по-рано от предвиденото, ако докаже, че същите са несеквестируеми. В такива случаи кредиторът трябва да бъде изслушан или призован.

Член 50, параграф 1, буква и) — Такси, ако се начисляват такива от банките, за изпълнението на равностойни национални заповеди или за предоставянето на информация за сметка и информация за това коя страна трябва да заплати тези такси

В френското законодателство не се съдържат конкретни разпоредби относно таксите за изпълнение на заповеди за заповед. В Паричния и финансов кодекс обаче (*Code monétaire et financier*) се посочва, че таксите за заповед (*frais par saisie-attribution*), които се начисляват на длъжника титуляр на сметката, трябва да бъдат посочени в списъка с такси, който банките трябва да предоставят на клиентите си (член D. 312-1-1).

В допълнение на клиентите безплатно трябва да се предоставя предварителна информация за тези такси (член R. 312-1-2) в съответствие с член L. 312-1-5 съгласно който тази информация се посочва в банковите извлечения на титуляра на сметката, а сумите се дебитират след изтичане на 14 дни от датата на извлечението. Таксите, начислявани от банките за сметка на титулярите по този параграф, се определят свободно от всяка банка и варират приблизително от 80 евро до 150 евро.

Всички такси за предоставяне на информация за сметката, начислявани от банката на съдебния изпълнител, отговорен за прилагане на мярката, ще бъдат включени в разходите, дължими от длъжника (вижте по-горе).

Сумата за таксите, начислявани от френските банки, варира от 78 евро до 111 евро.

Член 50, параграф 1, буква й) — Тарифата на таксите или другите правила, по които се определят приложимите такси, начислявани от която и да било институция или друг орган, който участва в обработването или изпълнението на заповед за заповед

Съдебните изпълнители начисляват такси за изпълнение на заповеди за заповед съгласно съществуващата национална скала. Тя може да бъде обобщена, както следва: Общо разходите по процедурата (включително превръщането на заповед за заповед в окончателен акт (*saisie-attribution*)) варират от 166,19 евро до 397,88 евро, в зависимост от сумата по въпросния иск.

Наред с това запорирането по искове е една от стъпките, упоменати в член А 444-16 от Търговския кодекс (*Code de commerce*) и следователно предполага административна такса (*droit d'engagement de poursuites*). Тарифата за тази такса е посочена в част А 444-15 от Кодекса. Ако сумата по иска е по-малка или равна на 76 евро, таксата е 4,29 евро; над прага от 76 евро, таксата е пропорционална на сумата по иска (но не повече от 268,13 евро) съгласно следната скала:

РАЗМЕР НА ИСКА	ПРИЛОЖИМА СТАВКА
от 0 евро до 304 евро	5,64 %
от 305 евро до 912 евро	2,82 %
от 913 евро до 3 040 евро	1,41 %
над 3 040 евро	0,28%

Административна такса за възстановяване на средства по един и същи иск може да бъде начислена само веднъж.

Тя се плаща от длъжника, ако същият носи отговорност за разходите по мярката, във връзка с която таксата е начислена, а във всички останали случаи таксата се плаща от кредитора.

Дължим е на съдебния изпълнител, независимо от успеха или неуспеха на процедурата за възстановяване на средства.

В зависимост от това дали разходите по мярката са за сметка на длъжника, или на кредитора, те се приспадат от сумата, предвидена съответно в член А. 444-31 или член А. 444-32.

За всички искания, подадени по член L. 152-1 и L. 152-2 от Кодекса на гражданското изпълнително производство, се събира такса в размер на 21,45 евро без дължимите данъци (вижте член А.444-43 от Търговския кодекс (*Code de commerce*), мярка № 151). Това са искания за обиск, извършван от национални, регионални, ведомствени и общински власти, търговски дружества, лицензирани от национални, регионални, ведомствени и общински власти или действащи под техния надзор, публични органи или органи, действащи под надзора на административната власт, както и органи, упълномощени по закон, да държат депозитни сметки. Същата такса се събира и за справки в регистъра Ficoba.

Член 50, параграф 1, буква к) — Степенуване, ако има такова, на равностойните национални заповеди

Запорирането не възпрепятства конкурентни искове, но първият кредитор, наложил запора, има преимуществено право. Фактът, че по иска има заповед, не възпрепятства друг кредитор да започне друга мярка за принудително изпълнение, но тази мярка ще влезе в сила, само ако първата мярка не доведе до крайна мярка за принудително изпълнение.

Съгласно член L. 523-1 от КГИП, при което обезпеченият със запора иск се отнася за парична сума, последиците са същите като при депозиране на ценни книжа, както е посочено в член 2350 от Гражданския кодекс, т.е. паричната сума е предназначена за конкретна цел и е обект на преимуществено право по смисъла на член 2333 от Гражданския кодекс, отнасящ се до залозите (*gages*). Това дава на кредитора, наложил запора, „привилегиата“ на залогодържател, т.е. правото да получи пари преди други кредитори. Кредиторът, наложил запора, не е застрашен от конкурентни искове на необезпечени кредитори или на по-нисши кредитори. Кредиторът, наложил запора, обаче може да бъде изместен от кредитори с по-висши преимуществени права, каквито са например „супер-привилегиата“ на служители, преимущественото покриване на правни разходи или общите привилегии на Министерството на финансите.

Ако няколко запора са наложени в един и същи ден, запорираните суми се разпределят пропорционално, без да се взимат под внимание конкретни привилегии (Становище на Касационния съд от 24 май 1996 г., № 09-60.004).

Член 50, параграф 1, буква л) — Съдилища или орган по изпълнението, компетентни да предоставят средство за правна защита

Органът, който има правомощия да отмени, ограничи или прекрати заповед за заповед или да реши, че изпълнението на заповед за заповед би било в противоречие с общественения ред и трябва да бъде прекратено на това основание, е съдия-изпълнителят в Окръжния съд.

Член 50, параграф 1, буква м) — Съдилища, до които се подава жалба, и срок, ако има такъв, за подаване на жалбата

Съдът, компетентен за изслушване на обжалвания срещу решения, постановени съгласно членове 33, 34 или 35, е Апелативният съд. Срокът за обжалване е 15 дни. Той започва да тече от деня, в който получателят подпише обратната разписка на препоръчаното писмо, съдържащо решението на съдия-изпълнителя, изпратено от съдебния деловодител до страните.

Ако обратната разписка не бъде подписана, решението на съдия-изпълнителя трябва да се връчи от съдебен изпълнител по искане на една от страните, като в този случай срокът започва да тече от датата, на която решението е връчено.

Член 50, параграф 1, буква н) — Съдебни такси

Няма такси за подаване на заявление за заповед за заповед или за обжалване.

Член L. 512-2 от КГИП гласи, че разходите, възникнали във връзка със заповедта за заповед, следва да се поемат от длъжника, освен ако съдът реши друго при приключване на производството. Съдът трябва да одобри подробен списък на дължимите разходи по позиции и да определи кой отговаря за тяхното покриване.

В посочения член е упоменато също, че ако съдът постанови освобождаване от заповед за заповед, кредиторът може да бъде задължен да плати обезщетение за нанесените щети. Според съдебната практика задължението за плащане на обезщетение може да бъде наложено без доказателство за вина (Касационен съд (Второ гражданско поделение), 29 януари 2004 г., № 01-17.161 и 7 юни 2006, № 05-18.038).

Член 50, параграф 1, буква о) — Езици, които се приемат за превод на документите

Приемат се документи само на френски език.

Последна актуализация: 01/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.